

ONDŘEJ (ANDREJ) PRVOZVANÝ

Narodil se v Betsaidě na břehu Galilejského jezera. Protože byl Žid, není Ondřej téměř jistě jeho vlastní jméno, ale tradice nám pro něho nedochovala žádné hebrejské nebo aramejské pojmenování. Byl učedníkem Jana Křtitele (Jan 1,37-40) a stal se jedním z prvních učedníků Ježíše Krista. Žil v Kafarnaum (Mk 1,29).

Evangelia ho uvádějí jako jednoho z nejbližších Ježíšových učedníků, kteří směli být přítomni některým výjimečným událostem (Mk 13,3; Jan 6,8; 12,22). Ve Skutcích apoštolských je o něm jen drobná zmínka (1,13).

Podle Eusebia, jehož pramenem byl Órigenés, působil Ondřej jako apoštol křesťanství v Malé Asii a Skýtii u Černého moře až k Volze. Podle legendy byl ukřižován ve městě Patras (Patrae) v Acháji na kříži ve tvaru písmene X (crux decussata), který se proto podle něj nazývá svatoondřejský kříž.

Svatý Ondřej je patronem Rumunska, Skotska a Ruska, na jejichž území prý působil. Tradice ho uvádí jako prvního biskupa Byzantia (Konstantinopole, Istanbul), a tedy jako předchůdce dnešních patriarchů konstantinopolských.

Ondřej je hlavní postavou apokryfních Skutků sv. Ondřeje, napsaných zřejmě uprostřed 3. století.

Umělci Ondřeje zobrazují jako starého muže s dlouhými bílými vlasy a vousy, s knihou evangelíí v pravici, opírajícího se o kříž ve tvaru X, na němž byl podle podání umučen.

Svaty Apoštole Andreje, pros Boha o nás!